

KORKEIN OIKEUS
PL 301
00171 HELSINKI
käyntiosoite Pohjoisesplanadi 3

1996/283

Diaarinumero
S 95/2598

20.03.1996

Suomen Tietoliikenne-
tekniset r.y.
PL 104

00151 HELSINKI

VIITE Helsingin hovioikeuden tuomio 19.10.1995 nro 5619
ASTA Vastauspyyntö

Korkein oikeus on myöntänyt Nautekno Oy:lle luvan valittaa yllä mainitusta hovioikeuden ratkaisusta. Sen johdosta teille varataan tilaisuus viimeistään 19.4.1996 toimittaa korkeimman oikeuden kirjaamoon kirjallinen vastaus oheiseen muutoksenhakemukseen.

Vastauksessa on:

- 1 ilmoitettava asia, jossa vastaus annetaan;
- 2 esitettävä vastauksen antajan käsitys hakijan vaatimuksista ja niiden perusteista; sekä
- 3 ilmoitettava seikat ja todisteet, joihin vastauksen antaja haluaa nojautua.

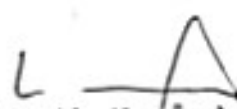
Vastauskirjelmästä ja siihen liitetyistä asiakirjoista on annettava myös jäljennös.

Vastauskirjelmässä on lisäksi mainittava vastauksen antajan nimi, ammatti ja asuinpaikka sekä hänen tai hänen asiamiehensä postiosoite, jolla asiaa koskevat ilmoitukset saadaan hänelle toimittaa. Jos postiosoite muuttuu, uusi osoite on ilmoitettava kirjallisesti korkeimman oikeuden kirjaamoon. Vastauskirjelmä on vastauksen tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Vastauksen laatijan on samalla ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Vastauksen toimittamisen yhteydessä on mainittava ylle merkitty diaarinumero tai palautettava tämä kirje. Jos vastausta ei toimiteta määräajassa, asia voidaan kuitenkin ratkaista.

Kun korkeimman oikeuden ratkaisu on annettu, siitä lähetetään vastaajalle kappale.

Virkaa toimittava
nuorempi oikeussihteeri

Kenneth Nygård

TIEDOKSI

Varatuomari Kalevi Sadeluoto
Puolaharju 3
00930 Helsinki

S 93/2598

Vuonna 19⁹³ HARRAS kuun VI päivänä
antoi Helsingin hovioikeuden kirjaamoon
tämän si
valtakirja niin - J. HALLA

4

Laatija

Korkeinmalle oikeudelle

Tyytymättömänä Helsingin hovioikeuden 19.10.1995 antamaan tuomioon
n:o 5619 (asian numero S 93/ 1021) aluksen oikeudenvastaiseen
saartoon perustuvassa vahingonkorvausjutussa, jossa raastuvanoikeu-

nessa ovat olleet vastaajina Suomen Merimies-Unioni r.y.-Finlands Sjömans-Union r.f., Helsinki, Suomen Konepäälystöliitto- Finlands Maskinförbundet r.y., Helsinki, Suomen Tietoliikennetekniset r.y.- Finlands Telekommunikationstekniska r.f., Helsinki sekä Suomen Laivapäälystöliitto- Finlands Skeppsförbundet r.y., Helsinki sekä allekirjoittanut Nautekno Oy, osakeyhtiö Helsingistä kantajana, pyydetään Nautekno Oy:n puolesta kunnioittavasti lupaa saada valittaa mainitusta hovioikeuden tuomiosta.

Kysymyksessä oleva hovioikeuden tuomio kuuluu seuraavasti: Liite 1

Ennen varsinaista muutoksenhakemusta esitetään painava esteellisyysnäkökohta. Muutoksenhakija nimittäin katsoo, että Korkeimman oikeuden presidentti Olavi Heinonen on esteellinen käsittelemään tätä asiaa, koska hänellä on voimakkaasti poliittisesti värittyynyt näkökanta tähän juttuun. Tämä käy räikeästi ilmi siitä eriävästä lausunnosta, jonka hän on liittänyt saarron laillisuutta koskevan perusjutun ratkaisuun Korkeimmassa oikeudessa 03.07.1985, D.S 83/ 291 N:o 1338/84. Hän perustaa kannanottonsa poliittisiin de lege ferenda näkökohtiin voimassa olevan lain vastaisesti. Presidentti Heinosen osallistuminen tämän muutoksenhaun käsittelyyn sotisi Euroopan ihmisoikeussopimuksen puolueetonta tuomioistuista koskevia vaatimuksia vastaan.

On katsottava, että valituslupan myöntämiseen on ensinnäkin erityistä aihetta sellaisten pahojen oikeudenkäyntivirheiden takia, joiden perusteella ratkaisu olisi purettava ja toisaalta valituslupan myöntämiseen on muu painava syy. Mainitut oikeudenkäyntivirheet ovat kaiken lisäksi vielä sellaisia, että niiden perusteella valituslupa voidaan myöntää myös niin sanotun prejudikaattidispenssin perusteella.

Tarkasteltaessa oikeudenkäyntivirheitä on heti painokkaasti tuotava esiin, että hovioikeus on jättänyt huomiotta 17.07.1919 annetun Suomen Hallitusmuodon 60 §:n 2 momentin määräyksen, jonka mukaan mitään satunnaisista tuomioistuinta alkoon asetettako. Raastuvanoikeus on kuitenkin tämän jutun käsittelyä varten perustanut tällaisen kielletyn satunnaisen tuomioistuimen kutsumalla oikeuteen merikapteeni Uinon ja merikapteeni Wihurin. Mainittuja meriasiantuntijoita ei ole kuultu

pelkästään asiantuntijoina, vaan nimenomaan meriasiantuntijoina kuten merilaki edellyttää meriasioiden ollessa kyseessä. Meriasiantuntijat tuomarin pöydän takana istuessaan tekivät tässä ominaisuudessa kysymyksiä paitsi kantajan asiamiehelle myös jutun todistajille, mikä kaikki ilmenee jutun pöytäkirjoista. He käyttäytyivät siis meriasiantuntijoiden tavoin merilain 252 §:n (26.5.1967/ 237) mukaisesti. Mutta ei tässä vielä kaikki. Mainitut kapteenit olivat läsnä myös tuomioistuimen salassa pidettävissä neuvotteluissa, kun jutun päätöstä tehtiin. Vastaaajajärjestöjen jäsenet ja niitä ilmeisesti erittäin lähellä olevat meriasiantuntijat osallistuivat siis tosiasiallisesti jutun käsittelyyn ja tosiasiallisesti myös päätöksen tekemiseen, vaikka hovioikeus itsekin päätöksessään myöntää, että "Kysymyksessä ei tosin ole sellainen merioikeusasia tai merisekavytys, jossa meriasioita tuntevien ja niihin perehtyneiden henkilöiden olisi merilain 251 §:n (295/ 1984) mukaan tullut olla tuomioistuinta avustavina asiantuntijoina läsnä tuomioistuimessa". Hovioikeuden arvelu siitä, että kapteenit eivät ole osallistuneet päätöksentekoon, on pelkkää oletusta. Erittäin todennäköistä päinvastoin on, että mainitut kapteenit olivat aktiivisesti mukana päättämässä jutun ratkaisun sisällöstä.

Hovioikeus toteaa ratkaisussaan, että OK 17 luvun 44 §:n mukaan oikeus saa kuitenkin harkitessaan kysymystä, jonka arvosteleamiseen tarvitaan erityisiä ammattitietoja, hankkia asianomaisella alalla toimivan henkilön lausunnon ja että tähän nähden meriasiantuntijoiden lausunnon hankkiminen on ollut perusteltua. Hovioikeus kuitenkin ei ole halunnut ymmärtää, että nyt ei ole ollut kysymys pelkästään lausunnon hankkimisesta, vaan paljon muusta, mikä tekee asiasta pahimmanlaatuisen oikeudenkäyntivirheen.

Raastuvanoikeus on ensinnäkin jättänyt ottamatta huomioon OK 17 luvun 46 §:n 1 momentin selvän määräyksen: " Ennen kuin asiantuntijaa määrätään, on asianosaisia siitä kuultava. Jos asianosaiset sopivat asiantuntijasta, käytettäköön tätä, jos hänet harkitaan soveliaaksi eikä estettä siihen ilmaannu. Oikeus saakoon lisäksi määrätä yhden asiantuntijan."

Mikä pahinta raastuvanoikeus on jättänyt huomiotta OK 17 luvun 47§:n yksiselitteisen määräyksen: " Asiantuntijana alkoon olko

se, joka on asiaan tai jompaankumpaan asianosaiseen sellaisessa suhteessa, että hänen luotettavuutensa sen vuoksi voidaan pitää vähentyneenä." OK 17 luvun 50 §:stä on pääteltävissä, ettei asiantuntija missään nimessä voi olla läsnä oikeudessa päätöstä harjoittaessa puhumattakaan osallistumisesta sen tekemiseen.

Paitsi, että niin sanotut asiantuntijat ovat olleet tietävästi vastaajajärjestöjä lähellä ja niiden jäseniä, niin viimeisellä raastuvanoikeuden käsittelykerralla istui tuomarinpöydän takana kysymyksiä esittämässä ja myöskin oikeuden salaisissa neuvotteluissa päätöstä tehtäessä taikka kenties jopa päätöstä tekemässä asiamies Taito Toivosen julkisena vihemiesenä pidettävä merikapteeni Paavo Wihuri. Raastuvanoikeudessa ei enää ollut mahdollista esittää näyttöä esim. Wihurin esteellisyydestä eikä hovioikeus ole ottanut huomioon Valtion viljavaraston johtajan, ekonomi Seppo Koivulan 22.6.1993 antamaa valaheitoista todistajalausuntoa, (Liite 2) josta ilmenee mainittu vihemiesuhde.

Tässä yhteydessä kantaja viittaa vielä hovioikeudelle jättämässä muutoksenhakukirjelmän sivuihin 5-8, joilla kantaja käsittelee laittoman tuomioistuimen perustamista ja toimintaa. Vastaajien asiamies on oikeudenkäynnin kestäessä kaiken aikaa puhunut "merioikeudesta" ja prosessin alussa voimakkaasti vaatinut meriasiantuntijoiden käyttämistä.

Laittoman tuomioistuimen perustamisen lisäksi toinen paha oikeudenkäyntivirhe on se, että raastuvanoikeus on asettanut päätöksensä perustaksi ainakin osittain sellaisia seikkoja, jotka eivät asiaan kuulu ja jotka eivät muutenkaan ole tulleet prosessin kuluessa esille. Raastuvanoikeuden päätös on tullut täytenä yllätyksenä kantajalle perustelujen osalta. Tämän vuoksi kantaja on ollut pakotettu toimittamaan hovioikeudelle kolme valaheitoista todistajalausuntoa, joita hovioikeus ei kuitenkaan millään tavalla ole suvainnut ottaa huomioon eikä siis varannut kantajalle mahdollisuutta kuulustuttaa valaheitoisen todistuksen antajia todistajina. Todistaja Seppo Koivulan lausunto koskee tuomioistuimen kokoonpanoa ja merikapteeni, varatuomari Urpo Vähärannan sekä laivuri,

toimitusjohtaja Jouko Tuomamäen valaheetoiset todistajalausunnat koskevat kapteenin palkkaamista, aluksen merikelpoisuutta ym. seikkoja. (Liitteet 3 ja 4)

Alioikeus ja sittemmin hovioikeus on unohtanut, että tämän jutun pohjana on korkeimman oikeuden lainvoimaisesti ratkaisena saarron laillisuutta koskeva juttu. Nyt on kysymys vain vahingonkorvauksen suuruuden mittaamisesta eikä mistään muusta.

Kun hovioikeus on jättänyt huomiotta kyseiset kolme valaheetoista lausuntoa, niin koko muutoksenhaulta on vedetty pohja pois vaikka tilanne on ollut prosessin kestäessä raastuvanoikeudessa sellainen, ettei mitenkään olisi ennen alioikeuden päätöksen julistamista voinut tietää em. kolmen todistajan kuulemista jo alioikeudessa välttämättömäksi. Alioikeus esim. puhuu kapteenin hankkimisesta alukselle vasta päätöksessään. Oikeudenkäynnin kestäessä ei kukaan lausu kapteeniasiaista mitään.

Tässä yhteydessä on syytä siteerata Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa: " Jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa silloin, kun päätetään hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan tai häntä vastaan nostetusta rikossyytteestä".

Valituslupaperusteena on myös muu painava syy, jonka osaltaan todettava, että sen olemassaoloa on harkittava luonnollisesti ensisijaisesti muutosta hakevan asianosaisen kannalta. Kantajayhtiön toimintaa on pakosta jouduttu harjoittamaan ns. yhden miehen yhtiönä, jonka vastuut ja velat ovat jääneet tämän laatijan, Taito Toivosen, vasttaviksi.

Jo raastuvanoikeudessa tuotiin kirjallisesti esiin, että Nau-tekn Oy:n perustamiskokouksessa 10.12.1980 Taito Toivonen merkitsi 99 osaketta ja laivanrakennusinsinööri Asko Kankaanpää 1 osakkeen. Tarkoituksena oli, että yhtiön toiminnan käynnistyttyä Kankaanpää olisi lunastanut yhtiön varsinaiselta rahoittajalta Taito Toivoselta 49 osaketta niin, että yhtiö olisi omistettu puoliksi

kumpikin. Sittenkin Kankaanpään kuolema aiheutti sen, että alkuperäinen suunnitelma ei toteutunut.

Suomen Yhdyspankin ja Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen myöntämien laivan hankintalainan vaatimien henkilökohtaisten takaus-sitoumusten velvoitteiden täyttämiseksi oli Taito Toivonen Nautekno Oy:n laivasitoumuksista selvitäkseen pakotettu myymään huonoissa suhdanneolosuhteissa kolme Turun keskustassa sijainnutta ykkösluokan osakehuoneistoa (yhteensä yli 330 m²). Kuten alioikeudessa todettiin, niin kun Taito Toivonen ei ole mitään perinyt eikä mitään saanut, niin hänen elämäntyönsä taloudelliset hedelmät olivat näin saarron myötä tulleet riistetyiksi.

Tämän laatijalle, Taito Toivoselle, on tämä juttu ainutkertainen. Sen lopputuloksesta riippuu kokonaan tuhoutuuko Toivosen vuosikymmenien työn tulos täydellisesti vai ei. Muutoksenhakijan mielestä muu painava syy valitusluvan myöntämiselle on tätä kautta olemassa vaikkakin muodollisesti kantajana on osakeyhtiö.

Edellä olevan perusteella ja myöskin kaiken sen perusteella mitä raastuvanoikeudessa ja hovioikeudessa on esitetty, pyydetään, että Korkein oikeus myöntäisi Nautekno Oy:lle valitusluvan, koska Korkeimman oikeuden tehtävänä edelleenkin on edistää ratkaisutoiminnallaan oikeudenmukaisuutta. Valitusluvan myöntämiseen on sitäkin suurempi aihe, koska hovioikeuden tuomio on syntynyt äänestyksen jälkeen. Näin ollen on katsottava, että juttu suorastaan vaatii Korkeimman oikeuden auktoritatiivista ratkaisua.

Valitusluvan myöntämistä koskevan pyynnön jälkeen esitetään muutoksen saamiseksi hovioikeuden tuomioon seuraavat vaatimukset ja perustelut tämän muutoksenhaun valitusosassa:

Koska jutussa on ollut sellaisia oikeudenkäyntivirheitä, jotka vaativat ratkaisun purkamista, niin muutoksenhakija pyytää ensisijaisesti, että Korkein oikeus purkaa ja poistaa alimpien oikeusasteiden ratkaisut ja palauttaa jutun alioikeuteen laillista käsittelyä varten.

Toissijaisesti ellei edellä olevaan vaatimukseen voida suostua pyydetään, että Korkein oikeus purkaisi hovioikeuden tuomion ja määräisi hovioikeuden järjestämään suullisen käsittelyn, jotta kantajalla olisi tilaisuus kuulustuttaa todistajina em. kolmea todistajanlausunnonantanutta henkilöä ja antamaan jutussa ratkaisunsa uuden aineiston pohjalta.

Siltä varalta, ettei Korkein oikeus suostu kumpaankaan edellä olevaan pyyntöön, pyydetään, että Korkein joka tapauksessa hyväksyisi kanteen kokonaisuudessaan ja velvoittaisi vastaajat korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen kaikissa oikeusasteissa.

Tarpeettoman toistamisen välttämiseksi, kantaja uudistaa kaiken sen mitä on lausuttu ja vaadittu raastuvanoikeudessa ja hovioikeudessa sekä myös edellä valituslupaa pyydettyä ynnä tuo esille vielä seuraavaa:

Hovioikeus toteaa, että kun järjestöt eivät ole osoittaneet suhteessaan laivaan tapahtuneen muutosta, niiden alukseen kohdistaman saarron on katsottava olleen voimassa ainakin Korkeimman oikeuden tuomion antopäivään 3.7.1985 saakka. Tämä on hätköity johtopäätös. Saarron on katsottava olevan edelleenkin voimassa kun kukaan ei ole järjestöjen lainvastaisen pakottamisen edessä taipunut.

Hovioikeus katsoo päätöksessään, että saarron on katsottava muodostavan vahingonkorvausvelvollisuuden edellyttämän erittäin painavan syyn. Tästä hovioikeus ei vedä kuitenkaan oikeaa johtopäätöstä eli että aluksen oikeudenvastaista saartoa seuraa täysimääräinen vahingonkorvausvelvollisuus, joka sisältää myös *lucrum cessansin* eli saamatta jääneen voiton.

Vahingon suuruutta miettiessään hovioikeus on harhautunut vastaajajärjestöjä todellisuudessa edustaneiden "asiantuntijoiden" viitoittamalle harhapolulle, kun oikeus katsoo, että m/s Katrina ei ole ollut merikelpoinen enää 30.6.1982 lähtien eli 3 viikon kuluttua siitä, kun se oli tullut yhtiön omistukseen.

Hovioikeus paljastaa täydellisesti ymmärtämättömyytensä esittämällä merikelpoisuudesta tällaisen näkemyksen. Jokaisen asiaan

syventyvän pitäisi ymmärtää, ettei suoraan liikenteestä tuleva luokassa oleva laiva menetä noin vain yhtäkkiä merikelpoisuuttaan muutamassa viikossa. Jos joku kymmenistä sertifikaateista olisi päässyt vanhenemaan, niin se olisi voitu uusia parissa, kolmessa päivässä. Prosessin kuluessa kantaja on esittänyt näyttöä useiden sertifikaattien uusimisesta ja kun merikelpoisuudesta on paisutettu kohtalonkysymys, niin merikapteeni Vähäranta ja laivuri Tuomamäki ovat myös merikelpoisuudesta antaneet valahtoiset lausuntonsa. Tässä yhteydessä voidaan kiinnittää vielä huomiota esim. Oy Henry Nielsen Ab:n apulaisjohtaja, todistaja Pohjan lausuntoon.

Hovioikeus on todennut, että kantajalla ei ole ollut henkilökuntaa eikä kokemusta rahtialuksen liikennöimisestä. Kantaja on nimenomaan esittänyt laajan selvityksen henkilökunnastaan sekä siitä millaista sen merialan kokemus oli. Tällaisella pohjalla olisi ollut helppo silloisessa työllisyystilanteessa palkata tarvittavat lisähenkilöt.

Hovioikeus katsoo edelleen, että kantaja ei ole esittänyt selvitystä sen ilmoituksensa tueksi, että tarkoitus olisi ollut, että joku muu, laivanvarustukseen erikoistunut yrittäjä olisi hoitanut liikennöimisen eikä tuollaisesta järjestelystä aiheutuvia kustannuksia liioin ole selvitetty.

Tästä on nimenomaan esitetty selvitystä silloin kun juuri tällaiseen operointiin erikoistuneen Oy Henry Nielsen Ab:n apulaisjohtaja Pohja oli raastuvanoikeudessa todistamassa. Johtaja Pohjan laatimat arviolaskelmat saamatta jääneestä voitosta perustuvat juuri tällaisten kustannusten huomioonottamiseen.

Esim. saamatta jäänyttä voittoa koskevassa laskelmassa on kustannukset ja rahtitason heikkous otettu huomioon täysin rehellisesti niin, että vuodelta 1987 Nautekno Oy:lle olisi tullut nettotappiota Oy Henry Nielsen Ab:n pyörittäessä kyseisellä aluksella rahtiliikennettä viisisataakaksikymmentäkahdeksantuhatta viisisataaseitsemänkymmentä (528.570) markkaa. Vuodelta 1988 nettotappio olisi ollut 225.720 markkaa, vuodelta 1989 se olisi ollut

440.640 markkaa, vuodelta 1990 tappio olisi ollut 907.920 markkaa ja vuoden 1991 nettotappio olisi noussut 727.020 markkaan. Alkuvu-
sien tuotot tekevät kuitenkin tuottolaskelman positiiviseksi ja
siitä on nyt kysymys. Selostettu laskelma sisältyy kantajan
raastuvanoikeudelle jättämään 7.9.1992 päivättyyn kirjelmään.

Hovioikeus katsoo vielä edelleen, että on jäänyt selvittämättä,
että yhtiö olisi sopinut kuljetuksista, joiden toteuttamiseen
alukseen kohdistunut saarto olisi estänyt. Tämä on täysin mieletön
vaatimus. Olisihan ollut edesvastuutonta sopia kuljetuksista kun
jo etukäteen varmuudella tiedettiin, että vastaajien saarto olisi
ne estänyt. Eri yhteyksistä on käynyt ilmi riittävän selvästi, että
kannattavia rahteja olisi ollut saatavissa. Eihän vastaajien olisi
muuten ollut syytä edes lähteä saartotoimenpiteisiin.

Hovioikeus väittää, että kun selvitystä siitä, että alusta
olisi voitu käyttää rahtiliikenteessä, ei ole esitetty, niin yhti-
ölle ei ole myöskään aiheutunut vahinkoa aluksen varastoalukseksi
muuttamisesta. Tämähän on sellainen väite, jonka vain täydelli-
sesti asiaa tuntemattomat ja ymmärtämättömät henkilöt voivat
esittää. Liikenteestä tulevaa rahtialusta voidaan taatusti käyttää
rahtiliikenteeseen. Tästä on prosessin kuluessa esitetty
vaikka kuinka paljon näyttöä. Liikenteessä ollessakin on aluksella
koko ajan joku sertifikaatti vanhenemassa, mutta niitähän uusi-
taan myös koko ajan liikennöimisen aikana. Jollei tällaista asiaa
pysty ymmärtämään, niin ei voi muuta sanoa kuin, että niin sanotut
"asiantuntijat" ovat täydellisesti hämänneet tuomioistuinten
jäsenet. Alus oli pakosta myytävä ja muutettava varastoalukseksi,
koska saarron vuoksi muuta ratkaisua ei ollut

Helsinki, 27 marraskuuta 1995

Nautokno Oy
Osakeyhtiö, Helsinki

Taito Toivonen
varatuomari
Maariankatu 3 A.4
20100 Turku
puh.921-2324802

Laati:

Helsinki 22.6.1993

No 008315

Helsingin hovioikeudelle

1.)

Lausuntoani- jonka tarvittaessa olen valmis valallani vahvistamaan - esitän varatuomari Taito Toivosen pyynnöstä kunnioittavasti:

Kun m/s "Lemmen" oli vuokrattuna Valtion viljavarastolle varastoalukseksi käytettiin sitä v. 1985 mm. siten, että se hinattiin lastissa silloiseen Itä-Saksaan ja hinattiin ruislastissa edelleen takaisin Suomeen.

Valtion viljavaraston puolesta oli tällöin kuljetuksia ja lastauksia sekä purkauksia valvomaan (ns. supercargo services) pal-kattu Oy Loadmasters Ltd-niminen helsinkiläinen yhtiö, jossa toimitusjohtajana ja määräävässä asemassa oli merikapteeni Paavo Wihuri.

2.)

Mainitun matkan aikana pääsi alukselle varkaita, jotka veivät sieltä runsaasti tavaraa aina WC-pyttyjä ja aluksen ruoria myöten. Myöskin alukselle oli aiheutettu runsaasti vahinkoja esim. särkemällä lukittuina olleita viidennessä kerroksessa sijainneita hyttien ovia.

Kun asioita jälkeempäin selviteltiin edusti aluksen silloista omistajaa, konsulttina Seafaber Inc. Oy:stä Taito Toivonen. Vahinkorvauksia koskeneissa neuvotteluissa olivat Taito Toivonen ja Paavo Wihuri joutuneet saamieni tietojen mukaan erittäin voimakkaaseen vastakohtaisuuteen.

Käsitykseni mukaan ei tällaista taustaa vasten voida kyseistä alusta tai Taito Toivosta koskevilla oikeudenkäynneillä käyttää Paavo Wihuria ns. esteettömänä asiantuntijana tai oikeuden jäsenenä.

Valtion viljavarasto

Seppo Koivula

Todistavat:

Helsingin hovioikeudelle

Lausuntonani, jonka olen tarvittaessa valallani vahvistamaan, ilmoitan kunnioittavasti seuraavaa:

Merimieskokemukseni lyhyesti:

Åbo Navigationsinstitutin kapteeniluokalta 1972.

Merikapteenininkirja 15/01 1974.

Perämiehenä ja päällikkönä eri suomalaisaluksilla 12 vuoden aikana. Yliperämiehenä tanskalaisen A.P.Møllerin eli Mærsk Linen supertankkereilla (330.000 dwt) neljän vuoden aikana.

M/s Lemmenin maatessa Aurajoessa vuonna 1982 otin yhteyttä varatuomari Taito Toivosen tarkoituksella neuvotella kyseisen aluksen päällikkyydestä, koska olin päättänyt pyrkiä pois tanskalaisen varustamon palveluksesta johonkin suomalaiseen varustamoon. Olin kiinnostunut m/s Lemmenistä (ex Katrina), koska se oli silloisessa Suomessa ainoa täyskonttialus ja hyväkuntoisena sillä olisi ollut mahdollista harjoittaa tuottavaa rahtaustoimintaa. Neuvottelimme

useita kertoja vuoden 1982 ja kevään 1983 aikana. Toivonen mainitsi neuvottelleensa päällikkyydestä myös mm. merikapteenien Jorma Ervamaan ja Aukusti Kuivalaisen kanssa.

Tutustuin alukseen ja sen sertifikaatteihin hyvin ja tulin täysin vakuuttuneeksi, että sillä olisi päästy liikenteeseen lyhyellä varoitusaajalla kunhan miehistö vain onnistuttaisiin pestamaan.

Tiesin alan puheiden parusteella jo hyvin, että ms. Lemno oli merenkulkujärjestöjen boikotissa ja olen samoin täysin vakuuttunut, että ennenkuin boikotti olisi asianmukaisella julkisuudella virallisesti peruutettu, niin ei olisi ollut mahdollista saada alukseen miehistöä. Tämähän on alalla yleisesti tunnettu fakta, eikä boikotin toteuttamiseen näin ollen tarvittu mitään ympärivuorokautisia boikottivartijaryhmiä laiturilla. Aluksen miehittäminen ja liikkeelle lähtö ovat niin suuria tapahtumia, että merenkulkujärjestöt olisivat hyvin ehtineet puuttumaan tapahtumien kulkuun ja estämään liikenteeseen lähtemisen. Jokainen, joka olisi mennyt boikotissa olevaan laivaan miehistön jäseneksi olisi tuhonnut ammattillisen tulevaisuutensa Suomessa ja ehkä merenkulkujärjestöjen kansainvälisten yhteyksiä takia muuallakin.

Neuvotteluissa 1982 ja 1983 Taito Toivosen kanssa

tarkistin , kuten jo on sanottu, perusteellisesti aluksen kunnon ja paperit ja tuolloin erikoisesti kiinnitin huomiota aluksen jääluokkaan ja voimakkaaseen pääkoneeseen, todeten että alus oli päälliköksi tarjoutuessani Lloydin 100 A 1 luokassa. Ammattiliittojen boikotti oli täysin käsittämätön minulle ja jokainen makuupäivä tuotti Toivosen Nautekn Oy:lle ammattiliittojen aiheuttamana vuosina 1982- 1987 laskelman mukaiset menetykset. Tämän osalta viittaan Oy Nielsen Shipping Services LTD:n apulaistohtaja Hannu Pohjan arviointiin menetyksistä. Viittaan myös siihen, että Korkein Oikeus on todennut po. saarron-oikeudenvastaiseksi 9/6 1982 lähtien.

Turussa maaliskuun 27 päivänä 1993.

Urpo Vähäranta
Urpo Vähäranta

Merikapteeni

Varstuomari

Uusikaupunki

Helsingin hovioikeudelle

Lausuntonani- jonka tarvittaessa olen valmis valallani vahvistamaan- ilmoitan kunnioittavasti seuraavaa:

Vuosina 1982 - 1983 olin Saaristomeren Hinaus Oy:n ja Paratug Ltd Oy:n palveluksessa teknillisenä johtajana ja osakkeenomistajana. Olen edelleen hinausliiketoiminnan piirissä ja olen toiminut alalla kaiken kaikkiaan noin 30 vuotta.

Ensinnäkin vahvistan, että oheinen Saaristomeren Hinaus Oy:n ja Nautekno Oy:n välillä 20.7.1982 allekirjoitettu hinaussopimus on oikea. Turun puoleisessa reitin päässä oli nimenomaan Turun satamaviranomaisten kannanotoista johtuen sovittu käytettäväksi AuraJoen kapeuden takia kahta hinaajaa. Aluksen koneiden kunnolla ei ollut asian kanssa mitään tekemistä, koska aluksen omia koneita ei ollut tarkoitus hinausmatkan aikana lainkaan käyttää eikä ms. Katrinalla tällöin ollut mukana tätä varten konemiehistöä.

Hinaustoimeksianto johtui kuten alalla yleisesti tiedettiin lehtikirjoitusten ja merimiesten puheiden perusteella siitä, että ms. Katrina oli merenkulkujärjestöjen saarrossa ja että miehistön pestäminen siihen oli epäonnistunut järjestöjen painostuksen takia. Allekirjoittanut sen paremmin kuin hinaajiemme miehistötkään eivät olleet alan ammattiyhdistysjärjestöjen jäseniä. Hinaajan miehistöltä saamieni tietojen mukaan järjestöjen edustajat olivat estelleet matkaan lähtöä Häntyluodossa, mutta lähtö kuitenkin onnistui sen jälkeen kun poliisit olivat saapuneet paikalle.

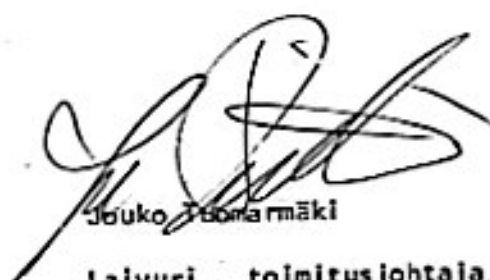
Aluksen maatessa AuraJoessa vuosina 1982 ja 1983 olin useasti paikalla kun konemestarit Ari Hellman ja Pertti Vilen käyttivät ja testasivat pääkonetta ja apukoneita. Tämä tapahtui mm. luokitustarkastuksia varten, mutta etenkin sen takia, kuten Talto Tolvonen usein sanoi, että kaiken oli oltava kunnossa mahdollisimman nopeaa lähtöä varten kun saartokysymys ennemmin tai myöhemmin selviäisi.

Keskustelin myös usein Talto Tolvosen kanssa aluksen miehittämiseen ja miehistö

yksityisten jäsenten henkilöiksiin liittyvistä kysymyksistä jäsenkandidaattien nimissä myöten. Selvästään oli, että Taito Toivonen ei varustamon edustajana ollut kovinkaan innostunut ammattiyhdistysaktiivien tulosta miehistön jäseniksi.

Olen vakuuttunut, että Nautekno Oy:n tarkoituksena oli alun perin mahdollisimman kiiireesti saada alusliikenteeseen jos miehistön hankkiminen vain olisi onnistunut. -Järjestöjen yleisesti alalla tiedossa ollut saarto esti kuitenkin kaiken mahdollisen miehistöhankinnan. Myöhemminhän suunnitelmat sitten muuttuivat kun saartokysymys ei lauennut ja tuli mahdollisuus saada alus Valtion Viljavarastolle varastokäyttöön.

Turussa, maaliskuun 17 päivänä 1993

Jouko Tuomarmäki

Laivuri, toimitusjohtaja, Turku

Todistavat:

Sigfrid Lehtinen

Sisko Suvanto

